

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621204059
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2021:6621204059.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. V., narodená XX.XX.XXXX, t.č. umiestnená v V. U. Y. XXX, XXX XX Y., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X., dieťa matky: E. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. XXX, štátna občianka Slovenskej republiky a otca: Z. V., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X., na uloženie opakovaného výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

ukladá sa maloletej Z. V.č, narodenej XX.XX.XXXX, v súčasnosti dočasne umiestnenej v V. U. Y. XXX, XXX XX Y. opakované výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu - pobyt v V. U. Y. XXX, XXX XX Y., najdlhšie na dobu šesť mesiacov od 03.11.2021.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 26.10.2021 bol Okresnému súdu Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny X. (ďalej len "úrad") na uloženie opakovaného výchovného opatrenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej Z. V..

V návrhu úrad uviedol, že na základe uznesenia Okresného súdu v Brezne sp.zn. 8PPOm/3 zo dňa 21.03.2018 bola maloletá spolu so svojimi súrodencami umiestnená do U. I.. Následne jej bolo rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 8P/6/2018 dňa 09.10.2019 uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Uznesením č.k. 5P/105/2019 zo dňa 30.04.2019 Okresný súd Zvolen neodkladným opatrením nariadil, aby maloleté deti zotrvali v starostlivosti U. I., kým súd nerozhodne vo veci samej o nariadení ústavnej starostlivosti sp.zn. 5P/89/2019.

Ústavná starostlivosť nad maloletou, ktorá sa vykonáva v U. K. O. M. V. I., U. X. I. (ďalej len „CDR“) bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 21P/60/2019 dňa 15.07.2020.

U maloletej sa po umiestnení do CDR začali vyskytovať výrazné poruchy správania, krádeže vecí na skupine, časté striedanie nálad, čo sa prejavovalo neprímeraným smiechom, plačom a častými vulgarizmami. Prejavovala sa veľmi temperamentne a na základe nízkej frustračnej tolerancie a emočnej lability ju bolo možné rýchlo vyprovokovať, po čom reagovala slovným alebo aj fyzickým útokom. Voči deťom, súrodencom a dospelým sa prejavovala veľmi agresívne, nerešpektovala usmernenia vychovávateľov.

Okresný súd Lučenec uznesením sp.zn. 11P/59/2020 dňa 26.08.2020 neodkladným opatrením uložil maloletej výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky a to dočasným odňatím maloletého dieťaťa zo starostlivosti U. K. O. M. V. I. a umiestnil maloletú na pobyt v O. U. V., kde bola maloletá od 31.08.2020 do 30.11.2020.

Následne súd uznesením sp.zn. 5P/22/2021 zo dňa 26.04.2021 nariadil maloletej výchovné opatrenie, výchovný pobyt I. V. U. Y., najdlhšie na šesť mesiacov od umiestnenia maloletej do reedukačného centra. Do reedukačného centra bola maloletá prijatá dňa 03.05.2021.

Dôvodom jej umiestnenia boli poruchy správania, výchovné problémy, nerešpektovanie autorít, odmietanie pracovať podľa pokynov, časté zmeny nálad spojené s výbuchmi zlosti, drzé vulgárne vyjadrovanie, krádeže na skupine v CDR, ničenie majetku, agresívne správanie voči deťom v CDR, sebapoškodzovanie, manipulatívne správanie a sexuálne nevhodné správanie.

Dňa 25.05.2021 úrad vykonal návštevu v V. U. Y.. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky centra s maloletou zatiaľ nemali žiadne problémy, stále sa adaptuje, nakoľko je tam krátko. Jej správanie bolo v tom čase stabilizované nakoľko je nastavená na to, že v októbri končí a vráti sa do U. I.. V škole sa snaží, zapája sa. Neustále rozpráva a poučuje učiteľov.

V čase od 29.06.2021 do 31.08.2021 bola maloletá uvoľnená na prázdninový pobyt do U. K. O. V. I.. Časť letných prázdnin od 01.07.2021 do 26.07.2021 trávila maloletá v domácnosti rodičov, kde úrad vykonal šetrenie dňa 15.07.2021. Maloletá uviedla, že doma sa jej páči, ale nechce tam ostať, chce sa vrátiť do CDR. Rodičia uviedli, že maloletá poslúcha a zatiaľ s ňou nemajú žiadne problémy.

Dňa 27.09.2021 úrad vykonal návštevu v V. U. Y.. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky centra, maloletá mala počas letných prázdnin v CDR účelové správanie. Manipulovala s deťmi, počas vychádzok žobrala na ulici. Počas pobytu v reedukačnom centre si vymýšľala, že jej dievčatá kradnú veci a pritom pred odchodom do CDR všetky veci porozdávala. U maloletej je výrazná orientácia na rovnaké pohlavie, bez problémov o tom hovorí. Reedukačné centrum bude odporúčať opakované nariadenie výchovného opatrenia.

Úrad v návrhu taktiež zhrnul obsah správy V. U. Y., ktorú vo fotokópii priložil k návrhu a konštatoval, že je potrebné pokračovať vo výchovnom opatrení - výchovnom pobyte a preto žiadal súd, aby neodkladným opatrením nariadil podľa § 367 ods. 2 zákona NR SR č. 161/2015 Z. z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) a uložil výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) ods. 5 Zákona o rodine maloletej Z. V., pobyt v V. U. Y. XXX, najdlhšie na šesť mesiacov od umiestnenia maloletej do zariadenia.

2. Z predloženej správy V. U. Y. o maloletej Z. zo dňa 27.09.2021 vyplýva, že v školskom roku 2020/2021 bola maloletá žiačkou 7. ročníka Špeciálnej základnej školy zriadenej pri RC Y.. Po príchode do reedukačného centra sa pomerne dobre adaptovala, na vyučovaní pracovala podľa aktuálnej nálady, nepracovala pravidelne a bolo potrebné ju k práci motivovať. Je vzťahovačná, mávala časté slovné konflikty, vymýšľala si nezmysly, klamala a preto ju spolužiačky nemali rady. V triede sa snažila byť stredobodom pozornosti, ohovárala spolužiačky, čím vyvolávala konflikty. V školskom roku 2021/2022 je žiačkou 8. ročníka. V škole je krátko, zatiaľ sa výraznejšie neprejavuje.

Podľa vyjadrenia skupinového vychovávateľa sa postupne začleňuje do kolektívu, ale veľmi sa jej to nedarí, Medzi ostatnými dievčatami nie je akceptovaná. Nie je dominantná, jej správanie je často účelové, opakovane klame a zavádza dospelých i dievčatá. Vymýšľa si rôzne scenáre pre svoj vlastný prospech. Pracovné zručnosti a návyky má osvojené na nízkej úrovni. Za určitej motivácie má schopnosť pracovať samostatne, avšak má zníženú schopnosť preberať zodpovednosť za vykonanú prácu. Hygienické návyky má na veľmi nízkej úrovni, o svoj zovňajšok sa nestará a slabo udržiava čistotu aj vo svojom sociálnom prostredí.

Nevie rozpoznať čo je dobré a čo zlé, objavuje sa u nej časté porušovanie vnútorného poriadku zariadenia. Ak je v afekte, býva drzá a vulgárna voči dospelým. Má opakované sklony k sebapoškodzovaniu. Niekedy uzatvára nevhodné kamarátstva.

Kontakt s rodinou má pravidelný, telefonuje s rodičmi a babkou.

Psychologička reedukačného centra v správe uviedla, že u maloletej ide o osobnosť disharmonicky sa vyvíjajúcu, vo vývine, s traumatickým ovplyvnením v popredí. Je ľahko ovplyvniteľná, so zníženou rozpoznávacou schopnosťou. Maloletá je emocionálne nezrelá s výrazným depriváčnym ovplyvnením v dôsledku narušenej vzťahovej väzby a absencie primeraného rodinného prostredia a pevného citového zázemia.

Emócie, ktoré prežíva sú natoľko silné a mäťúce, že sa ich snaží prežiť, nepripúšťať si ich v dôsledku čoho dochádza k afektívnemu konaniu. V afekte a zlosti má sklon k primitívnym impulzívnym konaniam, často zavŕšeným sebapoškodzovaním - reznými ranami. Je ľahko vybuditeľná do konfliktu aj minimálnym podnetom. Silu a moc si skúša zabezpečiť agresívnym správaním, prípadne manipulatívnymi tendenciami. Má zníženú schopnosť sebareflexie. Kontrola citov a impulzov je z hľadiska fyzického veku u maloletej nízka až nezrelá.

Okolitý svet vníma ako nebezpečný, nové, nepoznané situácie ju vedia veľmi nahnevať a je pre ňu ťažké tieto situácie ustáť. Má pocit, že nemá svoje bezpečné miesto, kam by sa mohla ukryť. Ako bezpečné miesto vníma napr. psychiatriu, kde už bola a túži sa tam vrátiť.

Vzťahy s rovesníkmi nadväzuje skôr povrchno. Má pár kamarátok, ale je vyvoláateľom častých konfliktov a hádok. Najčastejšie ide o situácie, ktoré si vykonštruovala sama, čím sa snaží na seba strhávať pozornosť, v dôsledku čoho je však často vyčleňovaná z kolektívu.

Úroveň jej mentálnych schopností a zručností sa nachádza v pásme ľahkého mentálneho postihnutia. Jej zdravotný stav je dobrý, počas umiestnenia v zariadení nemala žiadne zdravotné ťažkosti. Naďalej je sledovaná v pedopsychiatrickej ambulancii a užíva psychofarmaká.

Reedukačný proces plní svoj účel, uberá sa dobrým smerom, ale pomalým tempom. Maloletá potrebuje mať pevne stanovené pravidlá, ktoré bude dodržiavať a potrebuje pozitívne vedenie zo strany dospelého. Je potrebné ju utvrdzovať v pracovných návykoch a zručnostiach.

Nariadenie výchovného opatrenia pre maloletú na ďalších šesť mesiacov považuje reedukačné centrum za prospešné.

3. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

4. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej "C.s.p.") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa ustanovenia § 326 ods. 1, 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa ustanovenia § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

8. Podľa ustanovenia § 367 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený.

Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa § 37 ods. 3 zák.č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

10. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

11. Podľa § 37 ods. 7 a 8 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia

12. Podľa § 30 ods. 1 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, neodkladného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len "zariadenie na výkon rozhodnutia súdu"), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

13. Zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi. Pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti potrebné na vydanie konečného rozhodnutia, avšak je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté deti je pre súd rozhodujúcim hľadiskom záujem maloletého dieťaťa. Účelom je rýchlo a pružne riešiť situáciu v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov konania, v tomto prípade do pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany jeho práv v prípade ohrozenia jeho života, zdravia, výchovy či starostlivosti oň.

14. Z pripojených súdnych spisov má súd preukázané, že nad výchovou maloletej Z. bolo za ostatné 3 roky nariadených niekoľko výchovných opatrení.

Uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 8P/6/2018-141 dňa 09.10.2018 jej bolo nariadené výchovné opatrenie formou pobytu v zariadení - O. O., U. Č..X, XXX XX do zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej a jej súrodencov najdlhšie na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti uznesenia.

Uznesením č.k. 11P/59/2020-14 dňa 26.08.2020 Okresný súd Lučenec maloletej neodkladným opatrením nariadil výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky - pobyt v O. U. Z.. Z. XX, V., najdlhšie na 3 mesiace od jej umiestnenia v zariadení.

Uznesením č.k. 10P/71/2020-36 dňa 27.04.2021 súd neodkladným opatrením nariadil maloletej výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletemu dieťaťu - pobyt v Reedukačnom centre Y. XXX, XXX XX Y., najdlhšie na šesť mesiacov od umiestnenia maloletého dieťaťa v zariadení.

15. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že ostatným rozhodnutím bolo maloletej nariadené výchovné opatrenie formou pobytu v V. U. Y., nakoľko počas pobytu v U. K. O. M. V. I. sa u nej opakovane vyskytli závažné problémy v správaní, najmä vyvolávanie konfliktov, verbálna agresia a neschopnosť dodržiavať pravidlá skupiny alebo pokyny vychovávateľa. Výchovné opatrenia by sa malo skončiť dňa 03.11.2021.

Súd hodnotil účinnosť tohto výchovného opatrenia a dospel k záveru, že reedukačný proces u maloletej síce plní svoj účel, avšak k dosiahnutiu progresu je potrebné maloletej zabezpečiť dlhší pobyt v špecializovanom zariadení, nakoľko doposiaľ u nej pretrvávajú znaky agresivity, vyvolávanie konfliktov i sebapoškodzovanie. Maloletá berie psychofarmaká a potrebuje aktívne vedenie zo strany dospelého. Vzhľadom na to, že U. K. O. M. V. I., kam by sa po skončení uloženého výchovného opatrenia mala maloletá vrátiť, nemá zriadenú špecializovanú samostatnú skupinu pre deti, ktoré vyžadujú zvýšenú

starostlivosť, súd má za to, že priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej si vyžaduje opakované nariadenie výchovného opatrenia formou pobytu v V. U. Y.Y., nakoľko pobyt v tomto zariadení má podľa predložených správ na maloletú pozitívny vplyv.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že sú splnené podmienky pre uloženie opakovaného výchovného opatrenia, ktoré je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Súd preto rozhodol tak, že maloletej uložil opakované výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu - pobyt v V. U. Y. XXX, XXX XX Y., najdlhšie na dobu šesť mesiacov od 03.11.2021.

17. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatnosti rozhodnutia o zrušení ústavnej starostlivosti, najdlhšie však 6 mesiacov od 03.11.2021.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Filákovská cesta 287, 984 01 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 C.m.p. je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C.m.p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C.m.p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 C.m.p. odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 C.m.p. odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 C.m.p. na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.